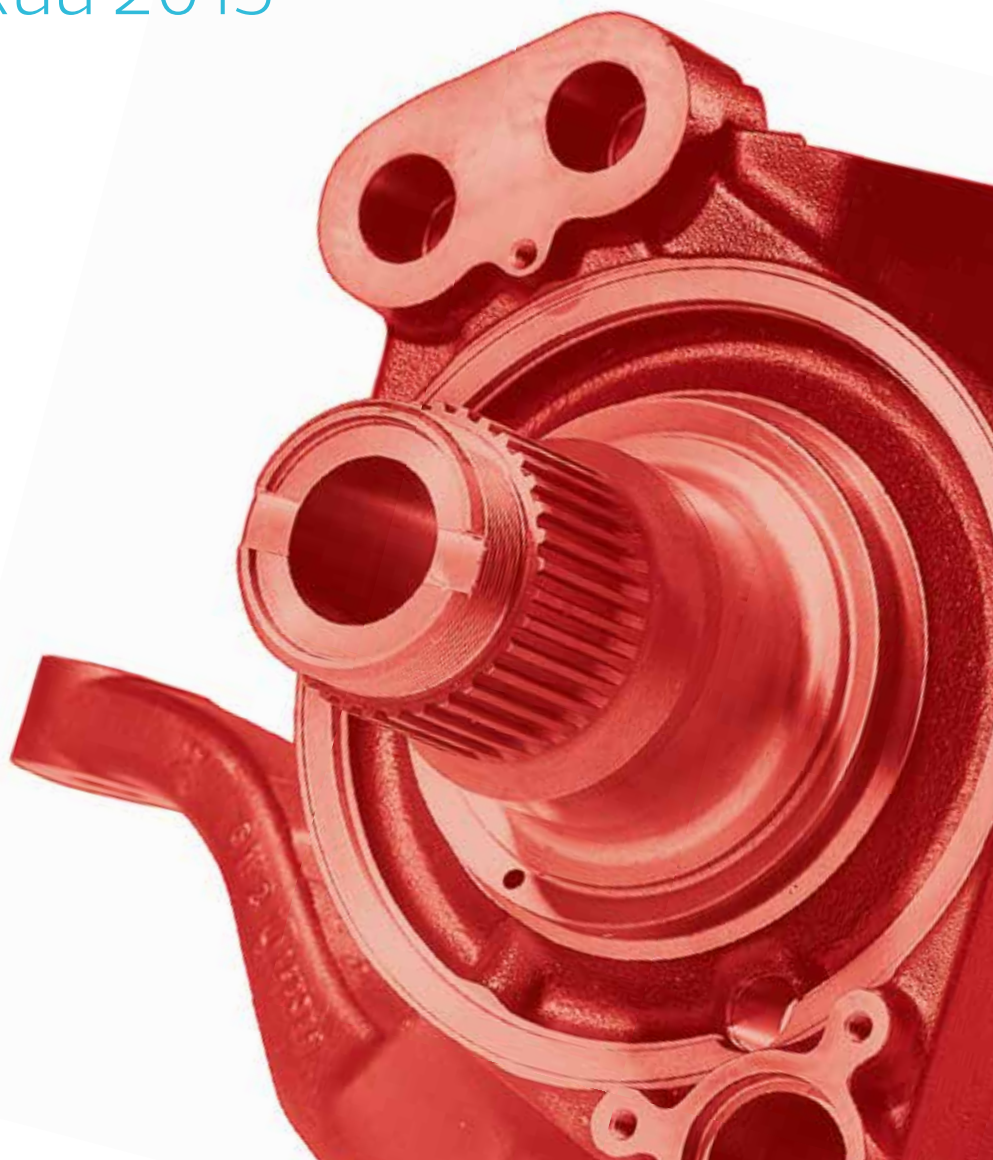

Q3 OSAVUOSIKATSAUS

Tammi – syyskuu 2015

COMPONENTA

Casting Future Solutions

Tilaukanta kasvoi, liikevaihto edellisvuoden tasolla, liikevoitto jäi edellisvuodesta

Tammi – syyskuu 2015 lyhyesti

- Tilaukanta lokakuun alussa oli 4 % edellisvuotta korkeampi ja oli 82 Me (79 Me).
- Liikevaihto katsauskaudella pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 376 Me (376 Me).
- Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja jäi edellisvuodesta ja oli 23,7 Me (30,3 Me). Turkin liiran ja paikallisen korkean palkkainflaation vaikutus oli -5 Me, Turkin lakkojen -2 Me sekä Främmeštadin operatiivisten ongelmien -2 Me. Lisäksi Hollannin toiminnan tappio kasvoi edellisestä vuodesta noin -1 Me:lla. Toiminnan tehostamisohjelman positiivinen vaikutus käyttökatteeseen oli 3 Me.
- Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssimuutoksia ("operatiivisen liiketoiminnan liikevoitto") heikkeni edellisvuodesta ja oli 10,2 Me (16,6 Me).
- Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssimuutoksia oli -7,8 Me (-4,7 Me). Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä oli -4,7 Me (-6,3 Me).
- Katsauskauden tulokseen rahoituserien jälkeen vaikuttaneet kertaluonteiset erät ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssimuutokset olivat yhteensä 0,7 Me (-8,7 Me).
- Katsauskauden tulos oli -9,1 Me (-11,3 Me) ja osakekohtainen laimentamaton tulos -0,10 e (-0,42e).
- Katsauskaudella saatujen uusien kauppojen arvo oli 62 Me.
- Componenta vahvistaa 19.10.2015 annetun tulosohejituksen.

Heinä – syyskuu 2015 lyhyesti

- Liikevaihto oli edellisvuoden tasolla 110 Me (111 Me).
- Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja jäi edellisvuodesta ja oli 4,8 Me (5,6 Me).
- Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssimuutoksia oli 0,5 Me (1,3 Me).
- Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssimuutoksia oli -6,0 Me (-5,5 Me). Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä oli -4,9 Me (-6,2 Me).
- Heinä – syyskuun tulokseen vaikuttaneet kertaluonteiset erät ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssimuutokset olivat yhteensä 0,2 Me (-5,3 Me).
- Heinä – syyskuun tulos oli -7,5 Me (-9,2 Me) ja osakekohtainen laimentamaton tulos -0,08 e (-0,21 e).

Componentan tulosoheistus vuodelle 2015 (julkaistu pörssitiedotteella 19.10.2015)

Componentan näkymät vuodelle 2015 perustuvat yleisiin ulkoisiin suhdanneindikaattoreihin, asiakkaiden antamiin toimitusennusteisiin sekä Componentan tilaukertymään ja tilaukantaan.

Componentan tilaukanta lokakuun alussa oli 82 Me (79 Me). Componentan liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisia valuuttakurssieroja odotetaan jäävän edellisvuodesta. Componenta odottaa kuitenkin vuoden 2015 tuloksen rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä paranevan edellisvuodesta.

Toimitusjohtaja Heikki Lehtonen kommentoi katsauskautta ja sen jälkeisiä tapahtumia:

Componentan vuoden 2015 kolmas vuosineljännes toteutui odotuksia heikommin. Tilauskanta kuitenkin kasvoi viime vuodesta 4 % ja oli 82 Me. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli edellisvuoden tasolla, mutta liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssieroja jäi edellisvuodesta. Operatiiviset ongelmat jatkuivat vielä kesän aikana erityisesti Valimodivisioonassa ja Främmeztadin konepajassa. Molemmissa on käynnissä korjaavia toimenpiteitä, minkä johdosta tilanteen odotetaan paranevan vuoden viimeisen vuosineljänneksen aikana.

Componentan uuden alumiinivalimon rakentaminen Turkin Manisassa on edennyt suunnitelmien mukaisesti aikataulussa. Rakennustöiden odotetaan valmistuvan vuoden vaihteeseen mennessä, jonka jälkeen pääsemme aloittamaan koneiden ja laitteiden asennukset. Tuotannon uudessa alumiinivalimossa odotetaan käynnistyvän loppukeväästä 2016 ja koko tuotannon odotetaan olevan siirtynyt uuteen tehtaaseen vuoden 2017 alussa.

Componentan ja Ferromatrixin suurten furaanivalukomponenttien tuotantojen yhdistämisvalmistelut ovat edenneet myös suunnitelmien mukaisesti. Componentan Heerlenissä sijaitsevan furaanilinjan tuotanto siirretään Ferromatrixin Belgian Kortrijkkin valimoon tämän vuoden loppuun mennessä, jolloin kyseessä oleva linja Heerlenissä suljetaan. Furaanivalujen myynti- ja asiakasyhteistyö käynnistyy vuoden 2016 alussa.

Lisäksi jatkamme Hollannin toimintojen keskittämiseksi suunniteltuja toimenpiteitä. Konsernin nykyinen talousjohtaja Milka Hassinen keskittyy 1.11.2015 alkaen päätoimisesti näiden strategisesti merkittävien projektien toteuttamiseen sekä Hollannin yksiköiden ja Ferromatrix-yhteistyön johtamiseen. Suunniteltu Heerlenin furaanilinjan sulkeminen ja sen seurauksena Weertin tuorehiekkavalimolinjan siirto Heerleniin sekä Weertin valimon sulkeminen vuoden 2016 loppuun mennessä etenevät aiemmin tiedotetun mukaisesti. Toimenpiteiden jälkeen Componentan toiminnot Hollannissa keskittyvät Heerleniin.

Componentan konserninlaajuinen toiminnan tehostamisohjelma kehitysprojekteineen ja -toimenpiteineen ei ole katsauskauden aikana edennyt kaikilta osin tavoitteiden mukaisesti. Korjaukset toimenpiteet on kuitenkin aloitettu ja niiden osalta kustannussäästötavoitteet tullaan saavuttamaan vuoden 2016 aikana. Tehostamisohjelman tavoitteena on tuottavuutta lisäämällä parantaa yhtiön kilpailukykyä ja kannattavuutta, Hollannin muutostoiimenpiteet mukaan lukien, yhteensä 50 Me:lla. Näistä 35 Me:a vastaavat säästöt ovat jo toteutuneet ja loput arvioidaan saatavan päätökseen vuoden 2016 loppuun mennessä."

Avainluvut	Q1-Q3 2015	Q1-Q3 2014	Muutos	2014	Rullaava 12 kk
Tilauskanta, Me	82,1	79,1	4 %	88,9	82,1
Liikevaihto, Me	376	376	0 %	495	495
Käyttökate*), Me	23,7	30,3	-22 %	35,8	29,1
Liikevoitto*), Me	10,2	16,6	-38 %	17,8	11,4
Liikevoitto*), %	2,7	4,4	-38 %	3,6	2,3
Tulos rahoituserien jälkeen*), Me	-7,8	-4,7	66 %	-9,5	-12,6
Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä, Me	-4,7	-6,3	-26 %	-12,2	-10,6
Kertaluonteiset erät ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssierot, Me	0,7	-8,7	n/m	-19,2	-9,9
Verot, Me	-2,0	2,0	n/m	0,2	-3,9
Tulos, Me	-9,1	-11,3	-19 %	-28,6	-26,4
Osakekohtainen tulos, e	-0,10	-0,42	-76 %	-0,63	-0,28
Net gearing, %	226	154	47 %	194	196
Sijoitetun pääoman tuotto*), %	4,1	7,0	-41 %	5,6	3,5
Oman pääoman tuotto*), %	-14,1	-6,5	117 %	-12,1	-17,8
Henkilöstö kauden lopussa ml. vuokratyövoima	4 286	4 440	-3 %	4 238	4 286

*) Ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssieroja

Tiedotustilaisuus analytikoille, sijoittajille ja median edustajille 26.10.2015 klo 10.30

Tiedotustilaisuus analytikoille, sijoittajille ja median edustajille pidetään Käpylässä, Satotalon auditoriossa, osoitteessa Panuntie 4, 00610 Helsinki 26.10.2015 klo 10.30 alkaen. Tilaisuutta voi myös seurata suorana webcast-lähetyksenä internetin kautta. Linkki lähetykseen löytyy osoitteesta www.componenta.com.

Componentan osavuosisikatsaus 1.1. – 30.9.2015

Tilaukanta kasvoi, liikevaihto ennallaan, liikevoitto jäi edellisvuodesta

Toimintaympäristön ja tilaukannan kehitys

USA:n talouden kehitystä kuvaavat indikaattorit ovat viime aikoina muuttuneet heikommiksi vahvistuneen dollarin johdosta. Euron heikkenemisen myötä EU:n talusindikaattoreiden kehitys on kääntynyt parempaan suuntaan varsinkin vientivetoisissa maissa. Lisäksi Euroopan Keskuspankin keväällä aloittamat ja kesän sekä syksyn aikana jatkuneet rahamarkkinaoperaatiot ovat luoneet rahamarkkinoille lisälikviditeettiä, millä odotetaan olevan positiivinen vaikutus Euroopan talouteen. Kiinan talouskasvun heikkeneminen on kuitenkin vaikuttanut raaka-aineiden hintojen laskuun, joka puolestaan on heikentänyt investointikysyntää erityisesti rakennus- ja kaivosteollisuudessa.

Componentan tilaukanta lokakuun alussa oli 4 % korkeampi kuin vuotta aiemmin eli 82 Me (79 Me). Tilaukanta käsittää kahden seuraavan kuukauden asiakkaille vahvistetut tilaukset. Tilaukannan paranemiseen on vaikuttanut positiivisesti markkinaosuuksien kasvu.

Componentan katsauskaudella saamiin uusien kauppojen arvo oli 62 Me. Edellä mainituilla uusilla kaupoilla tarkoitetaan komponenttien myyntiä, joiden keskimääräinen vaikutus on vuositasolla 62 Me seuraavien viiden vuoden aikana. Niiden vaikutus tulee näkymään pääosin vuodesta 2016 eteenpäin.

Raskaat ajoneuvot -asiakastoimialan tilaukanta parani 8 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Markkinatilanne Raskaat ajoneuvot -asiakastoimialalla on parantunut vuoden ensimmäisten yhdeksän kuukauden aikana.

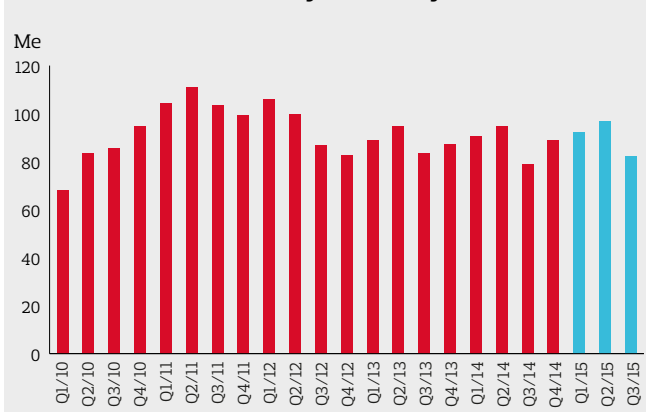
Rakennus- ja kaivosteollisuus -asiakastoimialan tilaukanta heikkeni 8 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Componentan koko vuoden myynnin Rakennus- ja kaivosteollisuuden asiakkaille odotetaan laskevan, joskin markkinoita vähemmän uusien tuotteiden vaikutuksesta.

Koneenrakennus-asiakastoimialan tilaukanta parani 1 % edellisvuodesta. Componentan tilaukannan paranemiseen vaikutti uusien tuotteiden aikaansaama kasvu.

Maatalouskoneet -asiakastoimialan tilaukanta heikkeni 8 % verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan toimialalla edelleen jatkuvan heikon markkinatilanteen johdosta.

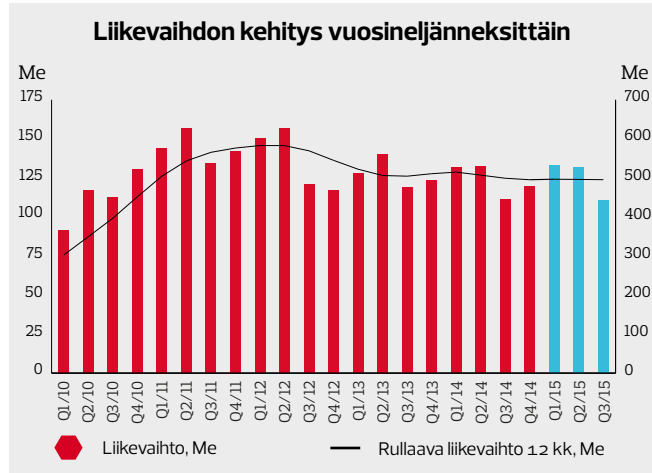
Autoteollisuus -asiakastoimialan tilaukanta parani 19 % edellisvuoteen verrattuna. Componentan tilaukanta parani korkeammasta markkinakysynnästä ja uusista kaupoista johtuen. Myös alumiinin euromääräisten hintojen nousu vaikuttaa tilaukantaan.

Tilaukannan kehitys vuosineljänneksittäin

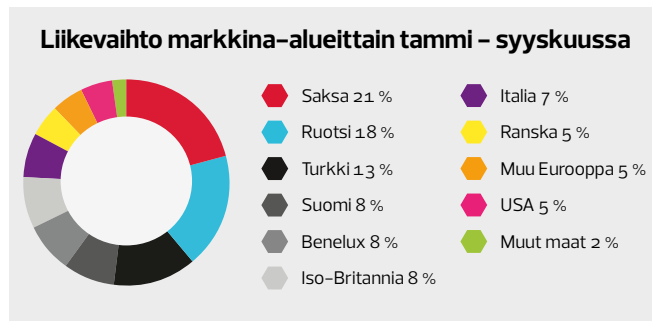

Liikevaihto

Componentan liikevaihto tammi - syyskuussa oli edellisvuoden tasolla eli 376 Me (376 Me). Konsernin kapasiteetin käyttöaste katsauskaudella oli 59 % (58 %).

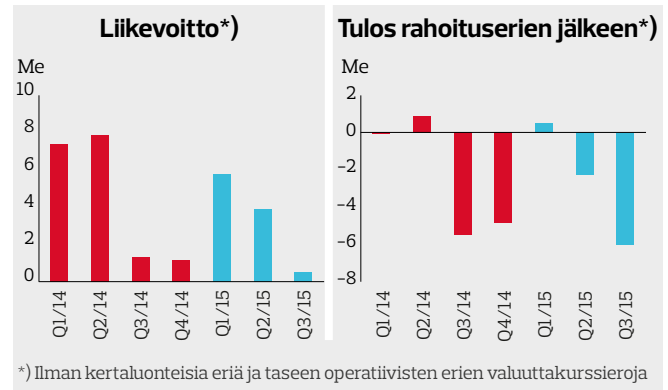
Componentan liikevaihto jakautui katsauskaudella asiakastoimialoittain seuraavasti: raskaat ajoneuvot 30 % (32 %), rakennus ja kaivosteollisuus 18 % (19 %), koneenrakennusteollisuus 21 % (19 %), maatalouskoneet 13 % (15 %) ja autoteollisuus 18 % (15 %).

Tulos

Componentan katsauskauden käyttökate ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja heikkeni edellisvuodesta ja oli 23,7 Me (30,3 Me). Katsauskauden käyttökatteeseen vaikuttivat merkittävästi Turkin liira ja korkea palkkainflaatio -5 Me, Turkin autoteollisuuden lakot toisella vuosineljänneksellä -2 Me ja Främmostadin konepajan toiminnanohjausjärjestelmämuutoksesta johtuneet ongelmat -2 Me. Lisäksi Hollannin toiminnan tappiot kasvoivat edellisestä vuodesta noin -1 Me:lla. Toiminnan tehostamisohjelman positiivinen vaikutus käyttökatteeseen oli 3 Me.

Konsernin katsauskauden liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja jäi edellisvuodesta ja oli 10,2 Me (16,6 Me) sekä kertaluonteisten erien ja taseen erien valuuttakurssierojen jälkeen 10,9 Me (11,2 Me).

Konsernin nettorahoituskulut ilman kertaluonteisia eriä katsauskaudella olivat -18,0 Me (-21,3 Me). Nettorahoituskulut laskevat edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta johtuen syksyllä 2014 toteutetusta uudelleenrahoituksesta.

Konsernin katsauskauden tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssieroja oli -7,8 Me (-4,7 Me) ja edellä mainitut erät mukaan lukien -7,1 Me (-13,3 Me). Konsernin katsauskauden tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä oli -4,7 Me (-6,3 Me).

Tuloslaskelman eroanalyysi katsauskaudella ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon on seuraava:

Me	Q3/15	Q3/14	Ero %	Q1-Q3/15	Q1-Q3/14	Ero %
Liikevaihto	110,5	111,0	-1 %	375,6	375,6	0 %
Tuotannon arvo	107,0	113,8	-6 %	374,2	387,3	-3 %
Materiaalit ja ulkopuoliset palvelut	-48,1	-50,8	-5 %	-170,8	-169,5	1 %
Muuttuvat palkat ja vuokratyövoima	-20,0	-20,4	-2 %	-67,8	-68,7	-1 %
Muut muuttuvat ja kiinteät kulut	-34,1	-36,9	-8 %	-111,9	-118,9	-6 %
Kulut yhteensä	-102,2	-108,1	-6 %	-350,5	-357,0	-2 %
Käyttökate*)	4,8	5,6	-15 %	23,7	30,3	-22 %

*) Ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssieroja

Katsauskauden kertaluonteiset erät olivat yhteensä -2,4 Me (-7,0 Me) ja ne liittyvät pääasiassa Smedjebackenin takomon sulkemiseen liittyviin kuluihin -1,1 Me, Orhangazin yksikön uudelleenjärjestelykuluihin -0,5 Me, Pietarsaaren valimon tuotannon siirrosta Porin valimoon liittyviin kuluihin -0,4 Me sekä muihin kertaluonteisiin kuluihin yhteensä -0,4 Me.

Katsauskauden taseen operatiivisten erien valuuttakurssierot olivat 3,1 Me (-1,6 Me) ja ne johtuivat pääosin Turkin liiramääräisten ja Ruotsin kruunumääräisten tase-erien eroista.

Katsauskauden verot olivat -2,0 Me (+2,0 Me). Katsauskauden luku sisältää +1,4 Me:n aikaisemmin kirjatun veronkorotuksen purkamisen Turkissa kertaluonteisena verotulona. Tämän lisäksi verokulua nosti Turkissa Turkin liiran heikkenemisestä johtuva laskennallisten verokulujen nousu -1,9 Me.

Katsauskauden tulos oli -9,1 Me (-11,3 Me) ja osakekohtainen tulos per osake oli -0,10 e (-0,42 e).

Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssieroja oli 4,1 % (7,0 %) ja edellä mainitut erät mukaan lukien 4,4 % (4,8 %).

Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssieroja oli -14,1 % (-6,5 %) ja edellä mainitut erät mukaan lukien -11,3 % (-15,9 %).

Tase, rahoitus ja kassavirta

Konsernin katsauskauden lopun rahat ja pankkisaamiset sekä sitovat luottositoumukset olivat yhteensä 15,8 Me (14,0 Me). Sitovissa luottositoumuksissa on huomioitu kesäkuussa toteutettu lainasopimus kokonaisuudessaan, vaikka investointilaina nostetaan asteittain investoinnin toteutumisen myötä. Konsernin korolliset nettovelat olivat katsauskauden lopussa 226 Me (199 Me). Nettovelkaantumisaste oli 226 % (154 %). Konsernin omavaraisuusaste oli syyskuun lopussa 21,1 % (26,7 %).

Liiketoiminnan nettorahavirta katsauskaudella oli 11,0 Me (-11,1 Me), josta käyttöpääoman muutokset olivat 7,6 Me (-12,1 Me). Componenta tehostaa pääomien käyttöä myyntisatavien myyntiohjelmilla, joiden perusteella osa myyntisatavista myydään ilman takautumisoikeutta. Myytyjen myyntisatavien määrä katsauskauden lopussa oli 86,1 Me (83,6 Me).

Investoinnit

Katsauskauden tuotannollisten investointien määrä oli 18,7 Me (14,6 Me), josta rahoitusleasing-investointien osuus oli 3,8 Me (3,5 Me). Investointien nettorahavirta oli -17,3 Me (-8,3 Me), joka sisältää konsernin investointien kassavirran aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, myytyjen ja ostettujen osakkeiden sekä myytyjen käyttöomaisuushyödykkeiden kassavirran.

Strategiset projektit

Vuonna 2015 Componentan strategiset projektit toimenpiteiden keskittyvät tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantamiseen sekä toiminnan ja toimintatapojen tehostamiseen. Projektien tavoitteena on kilpailukyvyyn varmistaminen sekä asiakasyhteistyön syventäminen ja myynnin kasvattaminen.

Tehostamisohjelma

Konserninlaajuisen tehostamisohjelman tavoitteena on parantaa yhtiön kilpailukykyä ja kannattavuutta 45 Me:lla vuoden 2016 loppuun mennessä verrattuna vuoteen 2012 mukaan lukien Hollannin ja Turkin uudet säästötoimenpiteet. Kokonaisuutena tehostamisohjelma on edennyt hyvin, vaikkakin toisen ja kolmannen vuosineljänneksen säästötavoitteet saavutettiin vain osin. Tavoitteena olevista säästötoimenpiteistä on toteutettu 35 Me. Loput säästötoimenpiteet saadaan toteutettua loppuvuoden 2015 ja vuoden 2016 aikana. Edellä mainittujen säästötoimenpiteiden kustannussäästöt arvioidaan realisoituvan siten, että niistä 11 Me odotetaan toteutuvan vuoden 2016 aikana ja 7 Me vuoden 2017 aikana.

Componenta toteutti katsauskauden aikana joulukuussa 2014 aloittamansa selvityksen 2 – 3 tuotantolinjan sulkemisesta tavoitteena edelleen parantaa tuotantolinjojen käyttöasteita, kilpailukykyä ja pienentää kiinteitä kuluja. Selvitystyön seurauksena Turkin Orhangazin valimossa korvataan kaksi pientä DISA-valimolinjaa tehokkaalla ja modernisoidulla Pietarsaaren suljetusta valimosta siirretyllä DISA-valimolinjalla. Näillä toimenpiteillä arvioidaan saavutettavan yhteensä 1 Me:n kustannussäästöt. Hollannissa sijaitsevan Heerlenin valimon furaanilinjan tuotanto siirretään Belgiaan Ferromatrix NV:n valimoon, minkä seurauksena Heerlenin furaanilinja suljetaan vuoden 2015 lopussa. Componenta aloittaa Ferromatrixin ja sen omistavan Van de Wiele NV:n kanssa yhteistyön furaanivalujen valmistukseen ja myyntiin liittyen. Lisäksi Hollannissa toimivasta Weertin valimosta suunnitellaan siirrettäväksi tuorehiekkalinja Heerlenin valimoon ja Weertin valimo suunnitellaan suljettavan vuoden 2016 loppuun mennessä. Näiden strategisten toimenpiteiden seurauksena Componentan kaikki toiminnot Hollannissa keskittyvät Heerleniin. Edellä mainituilla Hollannissa tehtävillä toimenpiteillä arvioidaan saavutettavan yhteensä noin 6 Me:n vuotuiset kustannussäästöt vuoteen 2017 mennessä. Edellä mainittuihin toimenpiteisiin liittyvien kertaluonteisten kulujen arvioidaan olevan noin 8 Me ja taseen omaisuuserien alaskirjausten noin 3 Me. Näistä suurin osa tullaan kirjaamaan vuoden 2015 tilinpäätöksessä kertaluonteisiksi kuluiksi.

Laatu- ja palvelukulttuurin kehittäminen sekä tuotekehitysprojektien hyödyntäminen

Kehitystoimenpiteiden tavoitteena on entistä paremmin vastata asiakkaiden laatu- ja toimitusajakaodotuksiin uudistamalla laadunvarmistusprosesseja ja johtamiskäytäntöjä. Tuloksien

odotetaan näkyvän aiempaa parempana asiakaspalveluna ja asiakastyytyväisyytenä, uusina asiakkaina ja tuotteina sekä merkittävästi pienempinä laatuksistannuksina vuosien 2016 – 2017 aikana.

Tuotekehitysprojektien tavoitteena on synnyttää kilpailukykyisiä ratkaisuja ja varmistaa projektien tavoitteiden sekä aikataulujen mukainen läpivienti. Tämän mahdollistamiseksi Componenta on lisännyt suunnittelijoiden määrää ja vahvistanut heidän osaamistaan huomattavasti samalla kun suunnittelu- ja tuotekehityksen järjestelmiä ja -ohjelmia on uusittu. Tuotekehitysprojekteilla luodaan merkittävää lisäarvoa asiakkaille ja vahvistetaan Componentan kilpailukykyä ja niiden täysimääräinen hyödyntäminen on mahdollistanut merkittävien uusien kauppojen solmimisen.

100 Me:n orgaanisen kasvun ohjelma

Orgaanisen kasvun ohjelmassa, jossa tavoitteena on 100 Me:n liikevaihdon lisäys, on tähän mennessä vahvistettu 106 Me uusia kauppoja markkinakysynnän muutokset ja myynnin eroisio huomioiden. Näiden uusien kauppojen vaikutus heijastuu konsernin liikevaihtoon osin jo vuonna 2015 ja pääosin vuosina 2016 ja 2017.

Liiketoimintasegmenttien kehitys

Valimodivisioona

Valimodivisioonan tuotantoyksiköt sijaitsevat Turkin Orhangezissa, Hollannin Heerlenissä ja Weertissä sekä Suomen Iisalmissa, Karkkilassa ja Porissa.

Valimodivisioonan tilauskanta oli lokakuun alussa 8 % korkeampi kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana ja oli 45,8 Me (42,3 Me). Tilauskanta käsittää kahden seuraavan kuukauden asiakkaille vahvistetut tilaukset. Valimodivisioonan tilauskanta muodostuu raskaan ajoneuvoteollisuuden, rakennus- ja kaivoskoneteollisuuden, koneenrakennusteollisuuden sekä maatalouskoneteollisuuden tilauksista.

Valimodivisioonan heinä – syyskuun liikevaihto oli 65,9 Me (70,9 Me). Heinä – syyskuun liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli -3,1 Me eli -4,7 % liikevaihdosta (-1,0 Me; -1,5 %).

Valimodivisioonan katsauskauden liikevaihto oli 6 % matalampi kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona eli 224 Me (239 Me). Katsauskauden liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli 0,5 Me, joka vastaa 0,2 % liikevaihdosta (6,5 Me; 2,7 %). Katsauskauden liikevoitto heikkeni edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtuen pienemmistä volyyymeista, Turkin lakoista -1,5 Me, Turkin liirasta ja korkeasta palkkakustannusinflaatiosta -3,5 Me, Hollannin valimoiden kasvaneista tappioista -1 Me, sekä Främestadin konepajassa käytönoton uuden toiminnanohjausjärjestelmän epäonnistuneen käyttöönoton jälkeisten ongelmien heijastusvaikutuksista valimodivisioonan -0,5 Me. Tehostamisohjelman positiivinen vaikutus oli 3 Me.

Valimodivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli katsauskauden aikana keskimäärin 9 % pienempi verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon 2 534 (2 799).

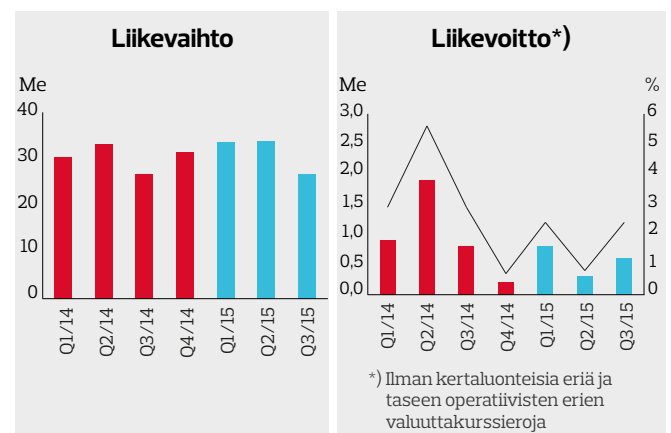
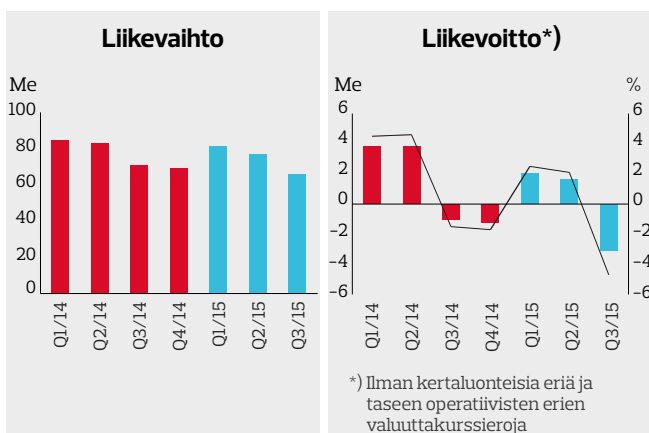
Konepajadivisioona

Konepajadivisioonan tuotantoyksiköt sijaitsevat Turkin Orhangezissa ja Ruotsin Främestadissa. Lisäksi Konepajadivisioonan kuuluu mäntiä valmistava yksikkö Suomen Pietarsaaressa.

Konepajadivisioonan tilauskanta oli lokakuun alussa 10 % korkeampi kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana ja oli 21,0 Me (19,0 Me). Tilauskanta käsittää kahden seuraavan kuukauden asiakkaille vahvistetut tilaukset. Konepajadivisioonan tilauskanta kertyy raskaan ajoneuvoteollisuuden, rakennus- ja kaivoskoneteollisuuden, koneenrakennus- sekä maatalouskoneteollisuuden tilauksista.

Konepajadivisioonan heinä – syyskuun liikevaihto oli 26,8 Me (26,8 Me). Heinä – syyskuun liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli 0,6 Me eli 2,4 % liikevaihdosta (0,8 Me; 2,9 %).

Konepajadivisioonan liikevaihto katsauskaudella kasvoi edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta 4 % ja oli 93,9 Me (90,3) Me. Katsauskauden liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli 1,7 Me eli 1,8 % liikevaihdosta

(3,5 Me; 3,9 %). Katsauskauden liikevoittoon vaikuttivat negatiivisesti Främmestadin konepajan ongelmat, jotka juontavat juurensa uuden toiminnanohjausjärjestelmän epäonnistuneeseen käyttöönottoon -2 Me.

Konepajadivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli katsauskauden aikana keskimäärin 11 % suurempi verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon 433 (391).

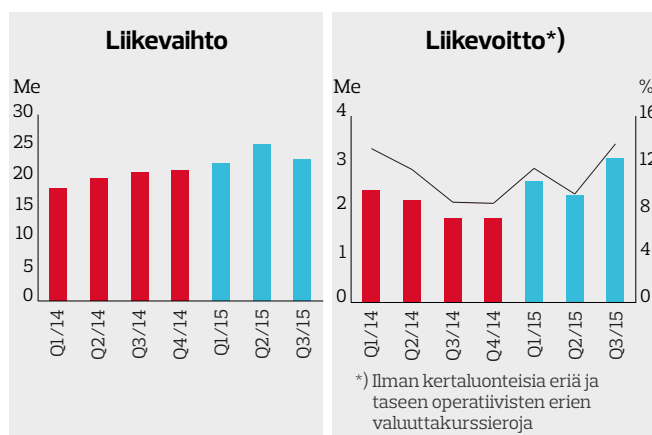
Alumiinidivisioona

Alumiinidivisioonan tuotantoyksiköt, alumiinivalimo ja alumiinivanteita valmistava yksikkö sijaitsevat Turkin Manisassa.

Alumiinidivisioonan tilauskanta oli lokakuun alussa 15 % korkeammalla tasolla kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana ja oli 16,5 Me (14,4 Me). Tilauskanta käsittää kahden seuraavan kuukauden asiakkaille vahvistetut tilaukset. Alumiinidivisioonan tilauskanta muodostuu autoteollisuuden ja raskaan ajoneuvo-teollisuuden tilauksista. Tilauskannan nousu edellisvuoteen verrattuna pitää sisällään myös alumiinin hinnannoususta johtuvaa tilauskannan kasvua.

Alumiinidivisioonan heinä - syyskuun liikevaihto oli 22,8 Me (20,7 Me). Heinä - syyskuun liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli 3,1 Me eli 13,6 % liikevaihdosta (1,8 Me; 8,6 %).

Alumiinidivisioonan liikevaihto katsauskaudella nousi edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta 20 % ja oli 70,2 Me (58,5 Me). Katsauskauden liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli 8,0 Me eli 11,4 % liikevaihdosta (6,4 Me; 11,0 %). Katsauskauden liikevoitto parani edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta johtuen nousseista volyyymeista ja toteutetuista hintojen korotuksista, mutta siihen vaikuttivat negatiivisesti Turkin liira ja korkea palkkainflaatio -1,5 Me sekä Turkin autoteollisuuden lakot -0,5 Me.

Alumiinidivisioonan henkilömäärä mukaan lukien vuokratyövoima oli katsauskauden aikana keskimäärin 8 % suurempi verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon 893 (825).

Muu liiketoiminta

Muu liiketoiminta sisältää Wirsbon takomot Ruotsissa, myynti- ja logistiikkayhtiö Componenta UK Ltd:n Englannissa, palvelu- ja kiinteistöyhtiöt Suomessa, konsernin hallintotoiminnot ja osakkuusyhtiö Kumsan A.S:n Turkissa. Muun liiketoiminnan liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja taseen erien valuuttakurssieroja oli katsauskaudella -0,2 Me (0,3 Me).

Henkilöstö

Konsernin keskimääräinen henkilömäärä katsauskauden aikana oli 4 278 (4 479) mukaan lukien vuokratyövoima 303 (337). Konsernin henkilömäärä katsauskauden lopussa oli 4 286 (4 440), mukaan lukien vuokratyövoima 284 (335).

Maantieteellisesti henkilöstö jakautui siten, että katsauskauden lopussa Turkissa oli 62 % (61 %), Suomessa 15 % (16 %), Hollannissa 13 % (13 %), ja Ruotsissa 10 % (10 %) henkilöstöstä.

Henkilöstö maittain katsauskauden lopussa

	30.9.2015	30.9.2014	Muutos	31.12.2014
Turkki	2 665	2 696	-1 %	2 600
Suomi	647	715	-10 %	653
Hollanti	550	583	-6 %	559
Ruotsi	424	446	-5 %	426

Henkilöstö divisioonittain katsauskauden lopussa

	30.9.2015	30.9.2014	Muutos	31.12.2014
Valimodivisioona	2 519	2 717	-7 %	2 557
Konepajadivisioona	440	402	9 %	410
Alumiinidivisioona	914	858	7 %	831
Muu liiketoiminta (ilman konsernihallintoa)	272	294	-7 %	271
Konsernihallinto	141	169	-17 %	169

Osakkeet ja osakepääoma

Componenta Oyj:n osake noteerataan NASDAQ OMX Helsingissä. Katsauskauden keskimurssi oli 0,84 euroa, alin kurssi 0,70 euroa ja ylin kurssi 1,13 euroa. Osakkeen kurssi syyskuun lopussa oli 0,80 euroa (1,25 euroa). Osakekannan markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 77,8 Me (121,6 Me). Osakkeen suhteellinen vaihto katsauskaudella oli 9,8 % (10,3 %) osakekannasta.

Componentan osakepääoma syyskuun lopussa oli 21,9 Me (21,9 Me). Yhtiön osakkeiden yhteenlaskettu määrä katsauskauden lopussa oli 97 269 224 (97 269 224) osaketta. Osakkeenomistajien määrä oli 2 591 (2 429).

Muutoksia johdossa

Componenta julkisti nimitystoimikunnan uudet jäsenet 25.9.2015. Nimitystoimikunnan jäseninä toimivat Erkki Etola edustaen Etra Capital Oy:tä, Reima Rytsölä edustaen Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmaa, ja Heikki Lehtonen edustaen hallinnoimiaan yhtiöitä Oy Högfors- Trading Ab:tä ja Cabana Trade SA:ta. Nimitystoimikunnan asiantuntija-jäsenenä toimii hallituksen puheenjohtaja Harri Suutari.

Hollannissa käynnissä olevien strategisten projektien johtamista vahvistettiin nimittämällä konsernin nykyinen talousjohtaja Mika Hassinen johtamaan Ferromatrix NV:n kanssa perustettavaa yhteisyritystä ja Componentan Hollannin yksiköiden yhdistämistä. Hän jatkaa Componenta BV:n toimitusjohtajana ja Componenta Oyj:n toimitusjohtajan sijaisena sekä konsernin johtoryhmän jäsenenä. Henri Berg nimitettiin Componenta-konsernin talousjohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi. Muutokset tulevat voimaan 1.11.2015.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Componentan liiketoiminnan merkittävimpiä riskejä ovat liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit (kilpailutilanne- ja hintariski, hyödykeriskit ja ympäristöön liittyvät riskit), liiketoimintaan liittyvät riskit (asiakas-, toimittaja-, tuottavuus-, tuotanto- ja prosessiriskit, työmarkkinahäiriöt, sopimus- ja tuotevastuuriskit, henkilöstö- ja tietoturvariskit) sekä rahoitusriskit (rahoituksen saatavuuteen ja likviditeettiin liittyvät riskit, valuutta-, korko- ja luottoriskit).

Konsernin liiketoiminnan kannalta olennaista on tiettyjen raaka-aineiden, kuten kierrätysmetallin ja harkkoraudan sekä energian saatavuus kilpailukykyisin hinnoin. Raaka-aineisiin liittyvää kustannusriskiä hallinnoidaan pääsääntöisesti hintasopimuksilla, joiden perusteella tuotteiden hintoja korjataan raaka-aineiden hintojen muutoksia vastaavasti. Raaka-aineiden hinnannousu voi sitoa rahaa käyttöpääomaan arvoitua enemmän.

Componentan liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä hallitaan konsernin hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten turvata omalta osaltaan konsernin tuloskehitys ja taloudellinen asema. Rahoitusriskien hallintaan liittyviä asioita kuvataan tarkemmin vuoden 2014 tilinpäätöksessä.

Jälleinhoitus- ja maksuvalmiusriskit

Konsernin rahoituksen saatavuus pyritään varmistamaan hajauttamalla lainasalkku maturiteettien, rahoituslähteiden ja -instrumenttien osalta. Yhden rahoituslähteen luotusosuus ei saa nousta rahoituspolitiikassa asetetun määrän yli. Konsernissa käytössä olevista rahoituslähteistä tärkeimpiä ovat turkkilaisista pankeista nostettu klubilaina, myyntisaatavien rahoitus ilman takautumisoikeutta, syndikoitu

rahoituslimiittisopimus, muut bilateraaliset lyhyt- ja pitkäaikaiset lainasopimukset turkkilaisien pankkien kanssa, leasing-rahoitus, joukkovelkakirjalainat, eläkelainat sekä pääomalaina.

Vuonna 2015 erääntyvien lainojen lyhennykset Componenta tulee rahoittamaan osin kassavirralla ja osin uusilla pitkäaikaisilla lainoilla. Componenta suunnittelee jälleinhoitavansa loput turkkilaisista pankeista nostetut 2015 erääntyvät lainat uusilla turkkilaisilta pankeilta otettavilla kahdenvälisillä tai vastaavilla pitkäaikaisilla lainoilla.

Valuuttariski

Componentan hallitus muutti konsernin Turkin valuuttamääräisten erien osalta transaktioposition suojauspolitiikkaa tilikauden 2014 aikana. Uuden politiikan mukaisesti Turkin suojausasteiden on mahdollista olla toimitusjohtajan päätöksellä 0 - 100 prosenttia. Aikaisemman politiikan mukaisesti Turkin suojausasteiden oli mahdollista olla toimitusjohtajan päätöksellä 70 - 130 prosenttia. Yhtiön näkemyksen mukaan Turkin liira tulee heikkenemään euroa ja muita päävaluuttoja vastaan pidemmällä aikavälillä suuresta inflaatioerosta johtuen. Lisäksi Turkin avoimen valuuttaposition suojaamatta jättämisellä pyrittiin eroon kassavirtaperusteisista maksuista suojausperiodien päättyessä.

Tarkempaa tietoa Componentan riskeistä ja riskienhallinnasta löytyy vuoden 2014 tilinpäätöksen liitetiedoista.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Componenta muutti ohjeistustaan koko vuoden osalta katsauskauden päättymisen jälkeen. Tästä tiedotettiin pörssitiedotteella 19.10.2015.

Toimintaympäristön kehitys

Raskaat ajoneuvot -asiakastoimialan tilauskanta oli lokakuun alussa 8 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Kuorma-autoteollisuuden kysynnän Euroopassa odotetaan nousevan vuonna 2015. Componentan myynnin raskaan ajoneuvoteollisuuden asiakkaille odotetaan pysyvän edellisvuoden tasolla.

Rakennus- ja kaivosteollisuus -asiakastoimialan tilauskanta lokakuun alussa oli 8 % edellisvuoden vastaavaa ajankohdalla matalammalla tasolla. Kiinan talouskasvun heikentyneet näkymät ovat laskeneet raaka-aineiden hintoja viime kuukausina, mikä on heikentänyt investointikysyntää rakennus- ja kaivosteollisuudessa. Kokonaisuutena kysynnän rakennus- ja kaivosteollisuudessa odotetaan jäävän alle edellisen vuoden. Componentan myynnin Rakennus- ja kaivosteollisuuden asiakkaille odotetaan jäävän myös alle edellisvuoden tason.

Koneenrakennus-asiakastoimialan tilauskanta lokakuun alussa oli 1 % korkeampi kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Koneenrakennusteollisuudessa Componentan myynnin odotetaan kasvavan hieman vuonna 2015.

Maatalouskoneet-asiakastoimialan tilauskanta lokakuun alussa oli 8 % edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa matalammalla tasolla. Heikon markkinatilanteen johdosta kysynnän oletetaan edelleen laskevan vuonna 2015. Componentan myynnin maatalouskoneiden valmistajille odotetaan laskevan edellisvuodesta.

Autoteollisuus-asiakastoimialan tilauskanta lokakuun alussa oli 19 % edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa korkeammalla tasolla. Vuoden 2015 kysynnän arvioidaan paranevan edellisvuodesta. Componentan myynnin autoteollisuudelle odotetaan nousevan edellisvuodesta.

Componentan tulosoheistus vuodelle 2015 (julkaistu pörssitiedotteella 19.10.2015)

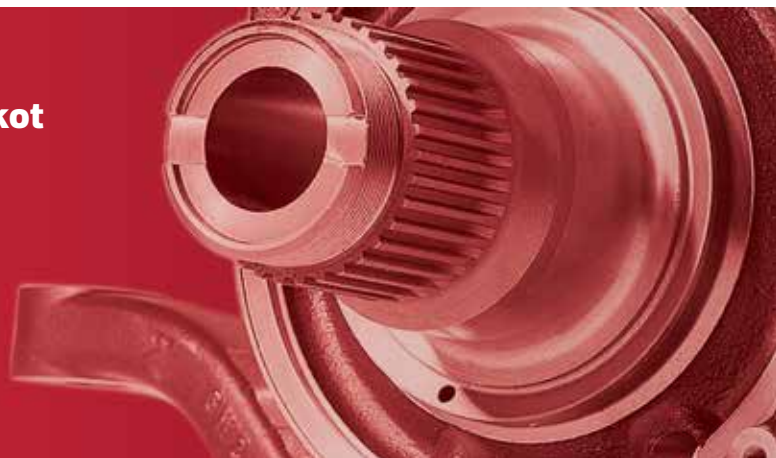
Componentan näkymät vuodelle 2015 perustuvat yleisiin ulkoiisiin suhdanneindikaattoreihin, asiakkaiden antamiin toimitusennusteisiin sekä Componentan tilauskertymään ja tilauskantaan.

Componentan tilauskanta lokakuun alussa oli 82 Me (79 Me). Componenta odottaa vuoden 2015 liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä ja taseen operatiivisten erien valuuttakurssieroja jäävän edellisvuodesta. Componenta odottaa kuitenkin vuoden 2015 tuloksen rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä paranevan edellisvuodesta.

Helsinki 26. lokakuuta 2015

COMPONENTA OYJ
Hallitus

Osavuositarkastuksen taulukot

Laadintaperiaatteet

Tämä tilintarkastamaton osavuositarkastus 30.9.2015 on laadittu osavuositarkastuksia koskevan IAS 34 -standardin mukaisesti.

Componenta on soveltanut osavuositarkastuksen laatimisessa samoja konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 2014, joka on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti siten kuin ne on EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt. Lisäksi yhtiö on ottanut tilikauden alusta käyttöön tiettyjä uusia tai uudistettuja IFRS -standardeja vuoden 2014 tilinpäätöksessä kuvatulla tavalla.

Lähipiiritapahtumat

Katsauskaudella ei ollut myyntiä osakkuusyhtiöille ja ostot osakkuusyhtiöiltä olivat 0,0 Me (0,4 Me).

Rahoitusriskien hallinta

Componenta -konsernin liiketoimintaan liittyviä rahoitusriskejä hallitaan Componentan hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Rahoitusriskien hallintaan liittyviä asioita on kuvattu tarkemmin vuoden 2014 tilinpäätöksessä.

Konsernin liikevoiton täsmäytys

Me	1.1.-30.9.2015	1.1.-30.9.2014	1.7.-30.9.2015	1.7.-30.9.2014	1.1.-31.12.2014
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja	10,2	16,6	0,5	1,3	17,8
Operatiiviset valuuttakurssierot	3,1	-1,6	1,1	-0,7	-2,7
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	13,3	14,9	1,6	0,6	15,1
Kertaluonteiset erät	-2,4	-3,7	-0,8	-1,4	-12,9
Liikevoitto, IFRS	10,9	11,2	0,8	-0,8	2,2

Konsernin tulos rahoituserien jälkeen täsmäytys

Me	1.1.-30.9.2015	1.1.-30.9.2014	1.7.-30.9.2015	1.7.-30.9.2014	1.1.-31.12.2014
Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja	-7,8	-4,7	-6,0	-5,5	-9,5
Operatiiviset valuuttakurssierot	3,1	-1,6	1,1	-0,7	-2,7
Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä	-4,7	-6,3	-4,9	-6,2	-12,2
Kertaluonteiset erät	-2,4	-7,0	-0,8	-4,6	-16,5
Tulos rahoituserien jälkeen, IFRS	-7,1	-13,3	-5,8	-10,8	-28,7

Konsernin tuloslaskelma ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja

Me	1.1.-30.9.2015	1.1.-30.9.2014	1.7.-30.9.2015	1.7.-30.9.2014	1.1.-31.12.2014
Liikevaihto	375,6	375,6	110,5	111,0	495,2
Liiketoiminnan muut tuotot	1,0	1,3	0,3	0,5	2,1
Liiketoiminnan kulut	-352,9	-346,5	-105,9	-105,9	-461,5
Poistot ja arvonalenemiset	-13,6	-13,8	-4,3	-4,3	-18,1
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1
Liikevoitto	10,2	16,6	0,5	1,3	17,8
% liikevaihdosta	2,7	4,4	0,5	1,2	3,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-18,0	-21,3	-6,5	-6,8	-27,3
Tulos rahoituserien jälkeen	-7,8	-4,7	-6,0	-5,5	-9,5
% liikevaihdosta	-2,1	-1,2	-5,4	-4,9	-1,9
Verot	-3,5	0,1	-1,8	0,2	-2,3
Tilikauden tulos	-11,3	-4,6	-7,8	-5,3	-11,8
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-11,9	-5,3	-7,8	-5,4	-12,5
Määräysvallattomille omistajille	0,6	0,7	0,1	0,1	0,6
	-11,3	-4,6	-7,8	-5,3	-11,8
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos					
- laimentamaton, e	-0,12	-0,23	-0,08	-0,13	-0,30

Konsernin tuloslaskelma

Me	1.1.-30.9.2015	1.1.-30.9.2014	1.7.-30.9.2015	1.7.-30.9.2014	1.1.-31.12.2014
Liikevaihto	375,6	375,6	110,5	111,0	495,2
Liiketoiminnan muut tuotot	4,2	-0,3	1,4	-0,2	-0,1
Liiketoiminnan kulut	-355,4	-350,3	-106,8	-107,3	-470,1
Poistot ja arvonalenemiset	-13,6	-13,9	-4,3	-4,4	-22,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1
Liikevoitto	10,9	11,2	0,8	-0,8	2,2
% liikevaihdosta	2,9	3,0	0,7	-0,7	0,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-18,0	-24,5	-6,5	-10,0	-30,9
Tulos rahoituserien jälkeen	-7,1	-13,3	-5,8	-10,8	-28,7
% liikevaihdosta	-1,9	-3,6	-5,2	-9,8	-5,8
Verot	-2,0	2,0	-1,7	1,7	0,2
Tilikauden tulos	-9,1	-11,3	-7,5	-9,2	-28,6
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-9,7	-12,0	-7,6	-9,2	-29,2
Määräysvallattomille omistajille	0,6	0,7	0,1	0,1	0,6
	-9,1	-11,3	-7,5	-9,2	-28,6
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos					
- laimentamaton, e	-0,10	-0,42	-0,08	-0,21	-0,63
- laimennusvaikutuksella oikaistu, e	-0,10	-0,42	-0,08	-0,21	-0,63

Konsernin laaja tuloslaskelma

Me	1.1.-30.9.2015	1.1.-30.9.2014	1.7.-30.9.2015	1.7.-30.9.2014	1.1.-31.12.2014
Tilikauden tulos	-9,1	-11,3	-7,5	-9,2	-28,6
Muut laajan tuloksen erät					
Ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Rakennusten ja maa-alueiden uudelleenarvostus	-	-	-	-	0,0
Mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi siirrettävät					
Muuntoeron muutos	-0,1	0,1	0,4	0,1	0,4
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-1,7	-0,5	-0,8	-0,1	-1,0
Rahavirran suojaukset	-0,3	0,4	-0,2	0,3	0,4
Muut erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulosvaikutteiset yhteensä	-2,1	0,0	-0,6	0,4	-0,2
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,4	0,0	0,2	0,0	0,1
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-1,7	0,0	-0,4	0,3	-0,1
Tilikauden laaja tulos	-10,8	-11,3	-7,9	-8,9	-28,6
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-11,3	-12,0	-7,9	-8,9	-29,2
Määräysvallattomille omistajille	0,5	0,7	0,0	0,1	0,6
	-10,8	-11,3	-7,9	-8,9	-28,6

Konsernin tase

Me	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	6,3	7,7	8,2
Liikearvo	29,2	29,1	29,1
Sijoituskiinteistöt	8,3	8,3	8,3
Aineelliset hyödykkeet	255,3	254,8	251,5
Osuudet osakkuusyhtiöissä	1,2	1,2	1,2
Saamiset	6,7	3,9	1,4
Muut rahoitusvarat	0,9	0,9	0,9
Laskennalliset verosaamiset	37,1	38,5	37,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä	344,9	344,5	338,0
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	77,2	77,0	75,0
Saamiset	46,7	46,8	43,5
Verosaamiset	1,4	0,0	0,2
Rahavarat	3,8	14,0	12,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä	129,1	137,8	130,8
Varat yhteensä	474,0	482,3	468,9
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma			
Osakepääoma	21,9	21,9	21,9
Muu oma pääoma	70,0	98,7	81,2
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	91,9	120,6	103,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	8,1	8,1	8,0
Oma pääoma yhteensä	100,0	128,7	111,2
Velat			
Pitkäaikaiset			
Pääomalainat	0,0	0,0	0,0
Korolliset velat	151,3	167,3	159,1
Korottomat velat	0,6	0,5	0,1
Varaukset	9,6	9,1	9,7
Laskennalliset verovelat	13,1	11,8	12,9
Lyhytaikaiset			
Pääomalainat	0,0	2,0	2,0
Korolliset velat	79,0	43,5	67,1
Korottomat velat	117,4	115,7	102,2
Tuloverovelat	0,9	0,3	0,1
Varaukset	2,2	3,4	4,5
Velat yhteensä	374,0	353,6	357,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	474,0	482,3	468,9

Konsernin lyhennetty rahavirtalaskelma

Me	1.1.-30.9.2015	1.1.-30.9.2014	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos rahoituserien jälkeen	-7,1	-13,3	-28,7
Poistot ja arvonalenemiset	13,6	13,9	22,9
Rahoituksen tuotot ja kulut	18,0	24,5	30,9
Muut tuotot ja kulut sekä muut oikaisut	-5,9	-4,0	-0,8
Käyttöpääoman muutokset	7,6	-12,1	-16,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	26,1	9,0	7,5
Saadut ja maksetut korot ja osinkotuotot	-14,6	-17,7	-25,7
Maksetut verot	-0,6	-2,4	-2,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	11,0	-11,1	-20,6
Investointien rahavirta			
Tytäryhtiöiden hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-	-	-0,3
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-19,1	-11,1	-16,2
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti	0,4	2,9	2,9
Muut investoinnit ja myönnettyt lainat	0,0	0,0	0,0
Muut luovutustulot ja lainasaamisten takaisinmaksut	1,4	0,0	0,3
Investointien nettorahavirta	-17,3	-8,3	-13,4
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot	-0,4	-	-
Osakeannista saadut maksut	-	28,4	28,4
Osakeannin liikkeellelaskukulut	-	-	-1,9
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-3,7	-2,1	-4,1
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)/vähennys (-)	-6,3	6,7	33,4
Pitkäaikaisten lainojen nostot	18,9	7,0	7,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-10,5	-16,7	-26,8
Rahoituksen nettorahavirta	-2,0	23,2	36,0
Rahavarojen lisäys (+)/vähennys (-)	-8,3	3,8	2,0
Rahavarat tilikauden alussa	12,1	10,2	10,2
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,0	0,0	0,0
Rahavarat tilikauden lopussa	3,8	14,0	12,1

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Me	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Muut rahastot	Raha- virran suojaukset	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	21,9	15,0	121,3	-0,7	-36,8	-42,9	77,7	7,4	85,2
Tilikauden tulos						-12,0	-12,0	0,7	-11,3
Muuntoerot					0,1		0,1	0,0	0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot						-0,4	-0,4	0,0	-0,4
Rahavirran suojaukset				0,4			0,4		0,4
Muut laajan tuloksen erät			0,0				0,0		0,0
Tilikauden laaja tulos			0,0	0,4	0,1	-12,4	-12,0	0,7	-11,3
Hybridilainan korko						-3,8	-3,8		-3,8
Uusmerkintä			58,6				58,6		58,6
Oma pääoma 30.9.2014	21,9	15,0	179,8	-0,4	-36,7	-59,1	120,6	8,1	128,7
Me	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Muut rahastot	Raha- virran suojaukset	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	21,9	15,0	179,5	-0,4	-36,3	-76,5	103,1	8,0	111,2
Tilikauden tulos						-9,7	-9,7	0,6	-9,1
Muuntoerot					-0,1		-0,1	0,0	-0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot						-1,3	-1,3	-0,1	-1,3
Rahavirran suojaukset				-0,2			-0,2		-0,2
Muut laajan tuloksen erät			0,0				0,0		0,0
Tilikauden laaja tulos			0,0	-0,2	-0,1	-10,9	-11,3	0,5	-10,8
Osingonjako							0,0	-0,4	-0,4
Oma pääoma 30.9.2015	21,9	15,0	179,5	-0,6	-36,4	-87,4	91,9	8,1	100,0

Konsernin tunnusluvut

	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Omavaraisuusaste, %	21,1	26,7	23,7
Oma pääoma/osake, e	0,94	1,24	1,06
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, Me	330,3	341,5	339,3
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja, %	4,1	7,0	5,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,4	4,8	0,8
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja, %	-14,1	-6,5	-12,1
Oman pääoman tuotto, %	-11,3	-15,9	-29,1
Korolliset nettovelat, pääomalaina velkana, Me	226,5	198,8	216,0
Net gearing, pääomalaina velkana, %	226,5	154,4	194,4
Tilaukanta, Me	82,1	79,1	88,9
Bruttoinvestoinnit ilman rahoitusleasinginvestointeja, Me	14,9	11,2	16,4
Bruttoinvestoinnit sis. rahoitusleasing, Me	18,7	14,6	22,6
Bruttoinvestoinnit (sis. rahoitusleasing), % liikevaihdosta	5,0	3,9	4,6
Henkilöstö keskimäärin kauden aikana	3 975	4 142	4 111
Henkilöstö keskimäärin kauden aikana, ml. vuokratyövoima	4 278	4 479	4 438
Henkilöstö kauden lopussa	4 002	4 105	3 981
Henkilöstö kauden lopussa, ml. vuokratyövoima	4 286	4 440	4 238
Viennin ja ulkomaantoimintojen osuus liikevaihdosta, %	91,6	91,6	91,7
Vastuusitoumukset, Me	709,0	583,3	662,4
Laimentamaton osakekohtainen tulos, e	-0,10	-0,42	-0,63
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, e	-0,10	-0,42	-0,63
Rahavirta/osake, e	0,07	-0,31	-0,40

Aineellisten hyödykkeiden muutokset ja liikearvo

Me	1-9/2015	1-9/2014	1-12/2014
Aineellisten hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno kauden alussa	571,2	561,3	561,3
Muuntoerot	-0,1	-2,7	-4,7
Lisäykset	18,6	13,5	22,0
Hankitut liiketoiminnot	0,0	-	0,0
Maa-alueiden ja rakennusten arvonmuutos	0,0	-	0,0
Vähennykset ja siirrot erien välillä	-3,8	0,0	-7,4
Hankintameno kauden lopussa	585,9	572,2	571,2
Kertyneet poistot kauden alussa	-319,7	-308,0	-308,0
Muuntoerot	0,1	1,1	2,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,8	1,2	5,5
Hankittujen liiketoimintojen kertyneet poistot	0,0	-	0,0
Tilikauden poistot ja arvonalenemiset	-11,7	-11,7	-19,9
Kertyneet poistot kauden lopussa	-330,6	-317,3	-319,7
Tasearvo kauden lopussa	255,3	254,8	251,5
Liikearvo			
Hankintameno kauden alussa	29,1	29,1	29,1
Muuntoero	0,0	0,0	0,0
Tasearvo kauden lopussa	29,2	29,1	29,1

Konsernin kehitys

Liikevaihto markkina-alueittain

Me	1-12/2014	1-9/2014	1-9/2015
Saksa	103,1	77,0	79,3
Ruotsi	89,1	68,7	66,6
Turkki	60,6	43,4	50,1
Iso-Britannia	45,1	35,2	30,6
Suomi	41,0	31,5	31,6
Benelux-maat	40,2	30,0	31,1
Italia	30,9	25,3	24,6
Ranska	30,5	23,1	20,1
Muu Eurooppa	20,8	16,3	17,0
Muut maat	33,9	25,2	24,6
Yhteensä	495,2	375,6	375,6

Neljännesvuosittainen liikevaihdon kehitys markkina-alueittain

Me	Q1/14	Q2/14	Q3/14	Q4/14	Q1/15	Q2/15	Q3/15
Saksa	28,2	26,0	22,8	26,1	29,4	26,9	23,0
Ruotsi	25,3	25,8	17,7	20,3	23,7	25,4	17,5
Turkki	15,4	14,0	14,0	17,2	18,2	17,9	14,0
Iso-Britannia	12,2	12,7	10,3	9,9	10,0	9,9	10,8
Suomi	12,1	11,1	8,3	9,5	11,9	11,5	8,2
Benelux-maat	10,3	10,4	9,2	10,3	10,4	11,6	9,1
Italia	6,9	8,9	9,5	5,6	7,5	8,0	9,2
Ranska	8,1	8,9	6,0	7,4	7,3	7,1	5,8
Muu Eurooppa	5,1	5,7	5,4	4,6	5,8	5,8	5,5
Muut maat	8,2	9,1	7,8	8,7	9,1	8,0	7,5
Yhteensä	131,9	132,6	111,0	119,6	133,1	132,0	110,5

Konsernin kehitys ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja

Me	1-12/2014	1-9/2014	1-9/2015
Liikevaihto	495,2	375,6	375,6
Liikevoitto	17,8	16,6	10,2
Nettorahoituskulut *)	-27,3	-21,3	-18,0
Tulos rahoituserien jälkeen	-9,5	-4,7	-7,8

*) Nettorahoituskuluja ei kohdisteta liiketoimintasegmenteille

Konsernin kehitys liiketoimintasegmenteittäin ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja

Liikevoitto, Me	1-12/2014	1-9/2014	1-9/2015
Valimodivisioona	5,3	6,5	0,5
Konepajadivisioona	3,8	3,5	1,7
Alumiinidivisioona	8,2	6,4	8,0
Muu liiketoiminta	0,7	0,3	-0,2
Sisäiset erät	-0,2	-0,2	0,2
Componenta yhteensä	17,8	16,6	10,2

Konsernin kehitys neljännesvuosittain ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja

Me	Q1/14	Q2/14	Q3/14	Q4/14	Q1/15	Q2/15	Q3/15
Liikevaihto	131,9	132,6	111,0	119,6	133,1	132,0	110,5
Liikevoitto	7,4	7,9	1,3	1,2	5,8	3,9	0,5
Nettorahoituskulut *)	-7,5	-7,0	-6,8	-6,0	-5,3	-6,2	-6,5
Tulos rahoituserien jälkeen	-0,1	0,9	-5,5	-4,9	0,5	-2,3	-6,0

*) Nettorahoituskuluja ei kohdisteta liiketoimintasegmenteille

Liiketoimintasegmenttien kehitys neljännesvuosittain ilman kertaluonteisia eriä ja operatiivisia valuuttakurssieroja

Liikevoitto, Me	Q1/14	Q2/14	Q3/14	Q4/14	Q1/15	Q2/15	Q3/15
Valimodivisioona	3,8	3,8	-1,0	-1,2	2,0	1,6	-3,1
Konepajadivisioona	0,9	1,9	0,8	0,2	0,8	0,3	0,6
Alumiinidivisioona	2,4	2,2	1,8	1,8	2,6	2,3	3,1
Muu liiketoiminta	0,3	0,2	-0,2	0,4	0,4	-0,4	-0,2
Sisäiset erät	0,0	-0,2	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,1
Componenta yhteensä	7,4	7,9	1,3	1,2	5,8	3,9	0,5

Konsernin kehitys

Me	1-12/2014	1-9/2014	1-9/2015
Liikevaihto	495,2	375,6	375,6
Liikevoitto	2,2	11,2	10,9
Nettorahoituskulut *)	-30,9	-24,5	-18,0
Tulos rahoituserien jälkeen	-28,7	-13,3	-7,1

*) Nettorahoituskuluja ei kohdisteta liiketoimintasegmenteille

Konsernin kehitys liiketoimintasegmenteittäin

Liikevaihto, Me	1-12/2014	1-9/2014	1-9/2015
Valimodivisioona			
Ulkoinen liikevaihto	212,0	164,4	160,4
Sisäinen liikevaihto	95,7	74,2	63,8
Liikevaihto yhteensä	307,8	238,6	224,2
Konepajadivisioona			
Ulkoinen liikevaihto	109,6	81,4	85,8
Sisäinen liikevaihto	12,1	8,8	8,2
Liikevaihto yhteensä	121,7	90,3	93,9
Alumiinidivisioona			
Ulkoinen liikevaihto	72,4	52,7	63,6
Sisäinen liikevaihto	7,1	5,8	6,7
Liikevaihto yhteensä	79,5	58,5	70,2
Muu liiketoiminta			
Ulkoinen liikevaihto	101,2	77,1	65,9
Sisäinen liikevaihto	28,7	21,6	19,8
Liikevaihto yhteensä	129,9	98,7	85,7
Sisäiset erät	-143,7	-110,5	-98,4
Componenta yhteensä	495,2	375,6	375,6

Liikevoitto, Me	1-12/2014	1-9/2014	1-9/2015
Valimodivisioona	3,7	5,4	2,6
Konepajadivisioona	3,2	3,2	1,9
Alumiinidivisioona	7,9	6,3	8,6
Muu liiketoiminta	0,5	0,2	-0,1
Kertaluonteiset erät	-12,9	-3,7	-2,4*
Sisäiset erät	-0,2	-0,2	0,3
Componenta yhteensä	2,2	11,2	10,9

*) Kertaluonteiset erät vuonna 2015 liittyvät Smedjebackenin takomon lakkauttamiseen -1,1 Me, Orhangazin valimon sopeuttamistoimenpiteisiin -0,5 Me sekä Pietarsaaren valimon tuotannon siirrosta Porin valimoon liittyviin kuluihin -0,4 Me. Muut kertaluonteiset erät olivat -0,3 Me.

Konsernin kehitys neljännesvuosittain

Me	Q1/14	Q2/14	Q3/14	Q4/14	Q1/15	Q2/15	Q3/15
Liikevaihto	131,9	132,6	111,0	119,6	133,1	132,0	110,5
Liikevoitto	6,5	5,5	-0,8	-9,0	4,4	5,7	0,8
Nettorahoituskulut *)	-7,5	-7,0	-10,0	-6,4	-5,3	-6,2	-6,5
Tulos rahoituserien jälkeen	-1,0	-1,5	-10,8	-15,4	-0,9	-0,5	-5,8

*) Nettorahoituskuluja ei kohdisteta liiketoimintasegmenteille

Liiketoimintasegmenttien kehitys neljännesvuosittain

Liikevaihto, Me	Q1/14	Q2/14	Q3/14	Q4/14	Q1/15	Q2/15	Q3/15
Valimodivisioona	84,6	83,1	70,9	69,2	81,4	76,9	65,9
Konepajadivisioona	30,4	33,1	26,8	31,5	33,5	33,7	26,8
Alumiinidivisioona	18,1	19,7	20,7	21,0	22,2	25,2	22,8
Muu liiketoiminta	36,0	34,2	28,5	31,2	31,8	30,6	23,2
Sisäiset erät	-37,1	-37,5	-35,8	-33,2	-35,8	-34,3	-28,3
Componenta yhteensä	131,9	132,6	111,0	119,6	133,1	132,0	110,5

Liikevoitto, Me	Q1/14	Q2/14	Q3/14	Q4/14	Q1/15	Q2/15	Q3/15
Valimodivisioona	4,0	3,1	-1,7	-1,7	1,4	3,2	-1,9
Konepajadivisioona	0,8	1,6	0,8	0,0	1,0	0,6	0,3
Alumiinidivisioona	2,3	2,3	1,7	1,6	2,4	2,8	3,4
Muu liiketoiminta	0,3	0,1	-0,2	0,3	0,5	-0,4	-0,3
Kertaluonteiset erät	-0,9	-1,5	-1,4	-9,1	-1,0*)	-0,5*)	-0,8*)
Sisäiset erät	0,0	-0,2	0,0	-0,1	0,1	0,1	0,1
Componenta yhteensä	6,5	5,5	-0,8	-9,0	4,4	5,7	0,8

*) Kertaluonteiset erät vuonna 2015 liittyvät Smedjebackenin takomon lakkauttamiseen -1,1 Me, Orhangazin valimon sopeuttamistoimenpiteisiin -0,5 Me sekä Pietarsaaren valimon tuotannon siirrosta Porin valimoon liittyviin kuluihin -0,4 Me.

Muut kertaluonteiset erät olivat -0,3 Me.

Tilaukanta kauden lopussa, Me	Q1/14	Q2/14***)	Q3/14	Q4/14**)	Q1/15*)	Q2/15	Q3/15
Valimodivisioona	55,3	54,4	42,3	49,2	51,9	56,5	45,8
Konepajadivisioona	23,2	25,2	19,0	22,1	22,8	26,4	21,0
Alumiinidivisioona	14,1	15,3	14,4	15,9	17,2	18,1	16,5
Muu liiketoiminta	21,0	23,2	18,9	17,7	17,2	19,4	13,3
Sisäiset erät	-22,9	-23,2	-15,5	-16,0	-16,8	-23,5	-14,4
Componenta yhteensä	90,7	94,8	79,1	88,9	92,3	96,8	82,1

*) Tilaukanta 6.4.2015

***) Tilaukanta 8.1.2015

****) Tilaukanta 4.7.2014

Liiketoimintasegmentit

Me	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Valimodivisioona			
Varat	271,9	279,1	271,0
Velat	79,2	86,8	75,4
Investoinnit sis. rahoitusleasing	6,0	8,4	12,4
Poistot ja arvonalenemiset	5,8	5,8	12,3
Konepajadivisioona			
Varat	67,2	64,8	67,8
Velat	46,5	32,8	39,9
Investoinnit sis. rahoitusleasing	3,4	3,6	6,0
Poistot ja arvonalenemiset	2,4	3,0	3,5
Alumiinidivisioona			
Varat	69,4	52,5	51,5
Velat	20,4	6,3	5,5
Investoinnit sis. rahoitusleasing	8,2	1,9	2,8
Poistot ja arvonalenemiset	2,4	2,2	2,9
Muu liiketoiminta			
Varat	71,7	77,2	78,1
Velat	44,8	52,5	50,9
Investoinnit sis. rahoitusleasing	1,1	0,7	1,5
Poistot ja arvonalenemiset	3,0	2,9	4,2

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Me	30.9.2015			30.9.2014		31.12.2014	
	Käypä arvo, positiivinen	Käypä arvo, negatiivinen	Käypä arvo, netto	Käypä arvo, netto	Käypä arvo, netto	Käypä arvo, netto	
Valuuttajohdannaiset							
Valuuttatermiinisopimukset				-		0,0	
Valuutanvaihtosopimukset	0,1	-0,6	-0,5	0,3		0,4	
Korkojohdannaiset							
Koronvaihtosopimukset	0,0	0,0	0,0	-0,1		-0,1	
Hyödykejohdannaiset							
Sähkötermiinisopimukset	0,0	-0,9	-0,9	-0,5		-0,7	
Yhteensä	0,1	-1,4	-1,4	-0,4		-0,3	

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Me	30.9.2015			30.9.2014		31.12.2014	
	Nimellisarvo			Nimellisarvo		Nimellisarvo	
Valuuttajohdannaiset *)							
Valuuttatermiinisopimukset			-	-		0,1	
Valuutanvaihtosopimukset			38,2	58,6		54,3	
Valuuttaoptiot			-	-		-	
Korkojohdannaiset							
Koronvaihtosopimukset							
Alle 1 vuoden sisällä erääntyvät			5,0	-		5,0	
1-5 vuoden sisällä erääntyvät			-	5,0		-	
Hyödykejohdannaiset							
Sähkötermiinisopimukset							
Alle 1 vuoden sisällä erääntyvät			0,6	0,7		2,4	
1-5 vuoden sisällä erääntyvät			2,9	3,8		1,9	
Yhteensä			46,7	68,1		63,8	

*) Valuuttajohdannaisten maturiteetti on alle vuosi.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon määrittely

Rahoitusvarat ja -velat, jotka arvostetaan käypään arvoon, luokitellaan arvostusmenetelmien arvioidun luotettavuuden mukaisesti kolmelle tasolle:

TASO 1:

Täysin samanehtoiselle instrumentille on olemassa aktiivisilla markkinoilla noteerattu luotettava markkinahinta. Tasolle on luokiteltu sähkötermiinit, joiden arvostukset perustuvat Nord Poolin vastaavien standardoitujen tuotteiden markkinahintoihin.

TASO 2:

Lähes vastaavan ehtoiselle instrumentille on olemassa aktiivisilla markkinoilla noteerattu markkinahinta. Hinta voi olla kuitenkin johdettu todettavissa olevista markkinatiedoista. Korko- ja valuuttajohdannaisien käyvät arvot lasketaan johtamalla ne aktiivisilta markkinoilta saaduista hintatiedoista ja käyttämällä yleisesti markkinoilla sovellettavia laskentamalleja.

TASO 3:

Instrumentille ei ole olemassa aktiivista markkinaa, käypä markkinahinta ei ole luotettavasti johdettavissa ja käyvän arvon määrittäminen edellyttää merkittävässä määrin harkintaa.

Käyvät arvot arvostusmenetelmien luokittelun mukaisesti Q3 / 2015

Me	TASO 1	TASO 2	TASO 3
Valuuttajohdannaiset (OTC)	-	-0,5	-
Korkojohdannaiset (OTC)	-	0,0	-
Hyödykejohdannaiset	-0,9	-	-
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	0,9

Käyvät arvot arvostusmenetelmien luokittelun mukaisesti Q3 / 2014

Me	TASO 1	TASO 2	TASO 3
Valuuttajohdannaiset (OTC)	-	0,3	-
Korkojohdannaiset (OTC)	-	-0,1	-
Hyödykejohdannaiset	-0,5	-	-
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	0,9

Käyvät arvot arvostusmenetelmien luokittelun mukaisesti Q4 / 2014

Me	TASO 1	TASO 2	TASO 3
Valuuttajohdannaiset (OTC)	-	0,4	-
Korkojohdannaiset (OTC)	-	-0,1	-
Hyödykejohdannaiset	-0,7	-	-
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	0,9

Tilikaudella ei ole siirretty rahoitusvaroja tai -velkoja tasojen välillä.

Korkoterminisopimusten käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinnoilla laskettu voitto tai tappio, joka syntyy sopimusten sulkemisesta. Korko- ja valuuttaoptiosopimusten käypä arvo arvioidaan yleisillä optiohinnoittelumalleilla. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvostamalla ja diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkinakoroilla. Valuuttatermiini- ja valuuttanvaihtosopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän valuuttatermiinihinnoilla. Sähköjohdannaisien käypä arvo on se laskennallinen voitto tai tappio, joka syntyy sopimusten sulkemisesta tilinpäätöspäivän markkinahinnoilla.

Vastuositoumukset

Me	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Kiinteistökiinnitykset			
Omista velvoitteista	11,2	11,2	11,2
Yrityskiinnitykset			
Omista velvoitteista	103,3	103,4	103,4
Pantit			
Omista velvoitteista	589,2	462,3	541,4
Muut vuokrasopimukset	3,9	5,3	5,2
Muut vastuut	1,3	1,1	1,3
Yhteensä	709,0	583,3	662,4

Componentalla oli 30.9.2015 taseen ulkopuolisia rahoitusleasing-sitoumuksia, ei vielä alkaneista sopimuksista, yhteensä 6,7 Me (2,0 Me) ja 31.12.2014 1,2 Me. Rahoitusleasing-velka ja investointikohde rekisteröidään taseessa rahoitusleasing-sopimuksen alkaessa ja investointi-kohdetta vastaanotettaessa.

Euron vaihtokurssit

Yksi euro on	Päätöskurssi			Keskikurssi		
	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
SEK	9,4083	9,1465	9,3930	9,3709	9,0405	9,0985
USD	1,1203	1,2583	1,2141	1,1144	1,3549	1,3285
GBP	0,7385	0,7773	0,7789	0,7271	0,8118	0,8061
TRY (Turkin keskuspankki)	3,4212	2,8914	2,8207	2,9583	2,9324	2,9049
RUB	73,2416	49,7653	72,3370	66,5974	48,0152	50,9518

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto-% (ROE)*	= $\frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen} - \text{verot} \times 100}{\text{Oma pääoma ilman pääomalainoja} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus (vuosineljännesten keskiarvo)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)*	= $\frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen} + \text{korko- ja muut rahoituskulut} \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset velat (vuosineljännesten keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste, %	= $\frac{\text{Oma pääoma ilman pääomalainoja} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Tulos/osake, e (EPS)	= $\frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen} - \text{verot} +/- \text{määräysvallattomien omistajien osuus} - \text{hybridilainan siirtyvät sekä maksetut korot}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikaudella}}$
Tulos/osake, e, laimennusvaikutuksella	= Kuten yllä, mutta osakemäärään on lisätty mahdollisten optioiden oikeuttama osakemäärä, pääomavaikutus markkinakoron mukaan verovaikutus vähentäen. Optio-oikeuksien laimennusvaikutusta laskettaessa on otettu osakkeiden ja optioiden täyden vaihdon lukumäärää vähentävänä tekijänä huomioon se määrä osakkeita, jotka yhtiö olisi saanut, jos se olisi käyttänyt optioiden vaihdon toteutuessa saamansa varat omien osakkeiden hankintaan käypään arvoon (= tilikauden kaupantekokurssien keskiarvoon). Mahdollisesta vaihtovelkakirjalainasta kirjattu korko verovaikutuksella vähennettynä on lisätty tilikauden tulokseen. Vaihtovelkakirjalainalla merkittävässä olevat osakkeet on lisätty jakajan osakemäärään.
Rahavirta/osake, e (CEPS)	= $\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikaudella}}$
Oma pääoma/osake, e	= $\frac{\text{Oma pääoma ilman pääomalainoja}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Korolliset nettovelat, Me	= Korolliset velat + pääomalainat - rahat ja pankkisaamiset
Nettovelkaantumisaste (net gearing), %	= $\frac{\text{Korolliset nettovelat} \times 100}{\text{Oma pääoma ilman pääomalainoja} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}$
Käyttökate, e	= Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset +/- osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta

*) Kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen oman pääoman ja sijoitetun pääoman tuotto-%:n tulos on laskettu keskimääräisenä vuotuisena tuottona (annualisoituna)

Componenta Oyj

Panuntie 4

00610 Helsinki

Puh. 010 403 00

Faksi 010 403 2721

www.componenta.com